

Крутевич М. М., викладач кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ

АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПЕРЕШКОДЖАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ ТА ЇЇ ЧЛЕНА

Згідно зі ст. 6 Конституції, державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Ефективна, здійснювана у відповідності до сучасних вимог діяльність органів влади і Рахункової палати, зокрема, є гарантією дотримання прав та інтересів громадян, успішного розв'язання завдань, що стоять перед суспільством.

Наділяючи своїх представників певними повноваженнями, держава, з одного боку, висуває до них високі вимоги, у необхідних випадках застосовуючи і суворішу відповідальність, у тому числі кримінальну. З іншого боку, забезпечує своїх представників посиленою охороною, щоб вони могли безперешкодно, без будь-якого стороннього впливу виконувати свої функції та під час прийняття рішень були переконані в безпеці власного життя, здоров'я, майнових прав, а також в безпеці життя, здоров'я, інших прав і інтересів своїх близьких. Для цього держава встановлює підвищену відповідальність для осіб, які перешкоджають нормальній діяльності органів державної влади.

Особливу роль у системі органів державної влади відведено Рахунковій палаті. Покладаючи на них обов'язок з здійснювати експертно-аналітичні, інформаційні та інші види діяльності, що забезпечують контроль за використанням коштів загально державних цільових фондів, за цільовим використанням фінансово-кредитних і валютних ресурсів (під час здійснення загально державних програм), проводити фінансові перевірки і ревізії, експертизу проектів державного бюджету, проектів законів та інших нормативних актів, міжнародних договорів, загальнодержавних програм та інших документів, що стосуються державного бюджету та фінансів України, надаючи їм відповідно великі владні повноваження, держава створює систему правових заходів, спрямованих на

забезпечення їх особистої безпеки, а також безпеки їх діяльності. Серед них є і заходи кримінально-правового характеру.

У Законі України «Про Рахункову палату» від 02.07.2015 зазначається, що у разі виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення Рахункова палата інформує про них відповідні правоохоронні органи; регулярно інформує Верховну Раду України, Президента України про факти порушень бюджетного законодавства. Крім цього, Рахункова палата надає Кабінету Міністрів України відомості про результати здійснених Рахунковою палатою стосовно органів виконавчої влади, об'єктів державної власності заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), а також пропозиції щодо притягнення до передбаченої законом відповідальності осіб, винних у порушенні вимог законодавства, нецільовому та неефективному використанні коштів, заподіянні матеріальної шкоди державі. У п.2 ст.32 Закону України «Про Рахункову палату» зазначено, що особи, які входять до складу контрольної групи Рахункової палати, зобов'язані вживати передбачених законом заходів для притягнення до відповідальності посадових осіб об'єкта контролю або інших осіб винних у перешкоджанні або неправомірному втручанні у здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), але не вказується яким чином слід вживати заходи, хоча за такі порушення передбачено як адміністративна (ст.188-19 Кодексу України про адміністративні правопорушення) так і кримінальна відповідальність (ст.351-1 Кримінального кодексу України).

Зокрема, у статті 351-1 йдеться про перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати.

Об'єктивна сторона злочину може бути виражена у таких формах:

- 1) невиконання законних вимог Рахункової палати, члена Рахункової палати; 2) створення штучних перешкод у їх роботі; 3) надання завідомо неправдивої інформації Рахункової палати, члена Рахункової палати; 4) надання недостовірної інформації Рахунковій палаті.

Законними є такі вимоги члена Рахункової палати, які зроблені ними в межах повноважень, наданих їм Конституцією та законами України. У зв'язку з цим у кожному конкретному

випадку необхідно з'ясувати, чи мали право зазначені особи та органи за законом пред'являти вимоги, які не виконала певна службова особа.

Створення штучних перешкод у роботі вказаних осіб (органів) полягає у вчиненні дій, що перешкоджають реалізації ними своїх повноважень.

Поняття неправдивої і недостовірної інформації є синонімами. Відповідальність за надання неправдивої (недостовірної) інформації настає лише у разі, коли винна особа відповідно до закону зобов'язана була надавати її члену Рахункової палати у відповідь заходи реагування відповідно до закону як: звернення, запит тощо, або коли вона за власною ініціативою, з метою ввести члена Рахункової палати в оману, направила їм лист з певною інформацією.

Злочин вважається закінченим з моменту вчинення описаних у ст. 351-1 дій чи бездіяльності.

Кудренко С. В., курсант навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕЗАКОННЕ ПРОВЕДЕННЯ АБОРТУ

Тема штучного переривання вагітності є такою ж давньою, як сама людська історія, однак ніколи вона не стояла так гостро, як стоїть сьогодні, ще ніколи людське життя не потребувало такого захисту, як сьогодні. Тема абортів є актуальною у всіх сферах людського життя: у законодавстві та медицині, в освіті та релігійному житті. Так, всі релігійні конфесії забороняли віруючим брати участь у цій процедурі. ХХ століття легалізувало аборти, і їх почали використовувати як методику планування сім'ї. У нашій країні діє одне з найбільш ліберальних, лояльних законодавств про штучне переривання вагітності.

В останні роки проблеми кримінальної відповідальності за незаконне проведення абортів вивчалися в працях таких вчених, як М.І. Бажанов, В.О. Глушков, О.О. Дудоров, Н.Є. Крилова, Г.К. Лапко, В.В. Панкратов, О.Л. Старко, С.В. Тасаков та ін.